

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 30 ноември 2021 г.
(OR. en)

14430/21

SPORT 83
EDUC 395
COMPET 868
ECO 137
EMPL 527
JEUN 145
SAN 710
SOC 702

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

№ предх. док.: 13711/21

Относно: Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно основните характеристики на европейския спортен модел

Приложено се изпраща на делегациите резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно основните характеристики на европейския спортен модел, одобрена от Съвета (Образование, младеж, култура и спорт) на неговото заседание, проведено на 29 – 30 ноември 2021 г.

Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно основните характеристики на европейския спортен модел

КАТО ПРИПОМНЯТ, ЧЕ

1. Член 6 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) посочва спорта като област, в която действията на равнището на ЕС следва да са насочени към подкрепа, координиране и допълване на действията на държавите членки.
2. Съгласно член 165, параграф 1 от ДФЕС „Съюзът допринася за насърчаването на ролята на спорта в европейския живот, като отчита в същото време спецификите му, структурите, основаващи се на доброволното участие, както и неговата социална и възпитателна функция“.
3. Съгласно член 165, параграф 2 от ДФЕС действията на Съюза целят „развиване на европейското измерение в спорта чрез насърчаване на равнопоставеността и принципа на откритост в спортните състезания и сътрудничеството между организациите, отговарящи за спорта, както и чрез закрила на физическата и морална неприкосновеност на спортистите, по-специално на най-младите сред тях“.
4. В Заключенията на Съвета относно въздействието на пандемията от COVID-19 и възстановяването на спортния сектор държавите членки се приканват „да насърчават приноса на солидарността между спортните федерации, клубове, организации и спортистите за устойчивото възстановяване и по-нататъшното развитие на спортния сектор и да признаят европейския спортен модел¹ като такъв пример, основан на система на солидарност“.

---

¹ „Въпреки че поради многообразието на европейските спортни структури не съществува общо определение за европейски спортен модел, някои основни характеристики го правят разпознаваем. Тези характеристики включват пирамидалната структура, отворената система на повишаване и понижаване, масовия подход и солидарността, ролята в националната идентичност, структурите на принципа на доброволното участие и неговата социална и възпитателна функция“.

5. В работния план на Европейския съюз за спорта за периода 2021 – 2024 г. европейският спортен модел се посочва като ключова тема в рамките на приоритетната област „Защита на почтеността и ценностите в спорта“.
6. Преработената европейска спортна харта, приета на 13 октомври 2021 г. от Съвета на Европа, „отбелязва общите характеристики на рамката за европейския спорт и неговата организация, разбираана от спортното движение като европейски спортен модел“.

КАТО ПРИЗНАВАТ, ЧЕ

7. Организацията на спорта в Европа се основава на основното право на свобода на сдружаване. Тя се основава и на ценности като солидарност между различните равнища в спорта, по-специално между професионалния и масовия спорт, справедливост, почтеност, откритост, равенство между половете и добро управление.
8. Основните характеристики на преобладаващата част от основания на ценности организиран спорт в Европа представляват организация на спорта на автономна, демократична и териториална основа с пирамидална структура, обхващаща всички равнища на спорта – от масовия до професионалния спорт, която включва състезания както на клубове, така и на национални отбори, и разполага с механизми за гарантиране на финансова солидарност, справедливост и откритост на състезанията, като например принципа на класиране в групи.
9. Основаният на ценности организиран спорт в Европа обикновено се структурира на национална основа и по принцип се организира от една федерация за всеки спорт, което дава възможност за всеобхватен подход към правилата, разпоредбите и стандартите, както и за спазване на графици на състезанията и квалификациите за състезанията. Тези организации се стремят към финансова солидарност между професионалния и масовия спорт, както и към най-високи равнища на добро управление, основни права и права на човека, психично и физическо здраве, както и безопасност на спортистите, към предотвратяване на всяка форма на дискриминация и към насърчаване на почтеността в спорта.

10. Спортът е също така важен икономически сектор в Европа сам по себе си, който допринася за икономическия растеж, развитието и възможностите за заетост², като осигурява нови заинтересовани страни и подходи в спорта, като спортната индустрия, спонсорите, медиите, големите събития, новите видове спорт, ролята на спортистите и т.н. Тези нови заинтересовани страни и подходи следва също да бъдат взети предвид при по-нататъшното развитие на спорта в Европа.

КАТО ИЗТЪКВАТ, ЧЕ

11. Спортните федерации следва да играят централна роля в надзора на организацията и функционирането на съответния спорт и следва да съчетават по демократичен, балансиран и съгласуван начин интересите на спортистите, клубовете и лигите, привържениците и другите заинтересовани страни, както и други спортни организации, за да могат всички да допринасят за доброто развитие на спорта.
12. Механизмите за защита на правата и отговорностите на спортистите, като недискриминация, достъп до информация, представителство в рамките на спортни организации, неприкосновеност на личния живот и справедлив съдебен процес, както и използването на тези механизми от спортистите, са от съществено значение за утвърждаването на принципите на добро управление в основания на ценности организиран спорт, където спортистите трябва да могат да изкажат мнение и то да бъде взето предвид.
13. Финансовата солидарност е основна характеристика на основания на ценности организиран спорт. Тя може да спомогне за установяването, поддържането и укрепването на връзката между професионалния и масовия спорт, съфинансирането на по-малко привлекателни от търговска гледна точка състезания, както и обучението на доброволци, спортисти, треньори, служители и др. Освен това следва да се предоставя подкрепа и за дейности, които утвърждават зачитането на ценностите в спорта, като основните права и правата на човека, демокрацията, солидарността, социалната интеграция, равенството между половете, развитието на младите хора, правата на детето и възпитанието чрез спорт.

---

² Европейска комисия, изследователски доклад – Проучване на икономическото въздействие на спорта чрез сателитни сметки за спорта, април 2018 г.

14. Организираният спорт в Европа е изправен пред вътрешни и външни заплахи, като например случаи на лошо управление, корупция, манипулиране на спорта, финансова нестабилност, нарушения на правата на човека, допинг, расизъм, насилие, неравенство между половете, нарастваща комерсиализация и тенденция младите спортисти да се купуват вместо да се обучават. За всичко това са нужни ответни мерки в тясно сътрудничество със съответните органи и организации, които следва да опазват ценностите и почтеността в спорта, да насърчават доброто управление и да гарантират положително бъдеще за спорта.
15. Доброто управление в спорта е предварително условие за автономността и саморегулирането на спортните организации и федерации, в съответствие с принципите на демокрация, прозрачност, почтеност, солидарност, равенство между половете, откритост, отчетност и социална отговорност. От съществено значение е спортните организации и федерации да поддържат и когато е възможно – да повишават своите стандарти за добро управление, като изслушват мнението на спортистите и привържениците.
16. Изключително важно за дългосрочната жизнеспособност на спорта е да се поддържа и когато е необходимо, да се подобрява конкурентният баланс, за да се предотврати несправедливо облагодетелстване. Следва да се обмисли широк набор от мерки, насочени както към краткосрочните нужди, така и към дългосрочните тенденции, с цел насърчаване на справедливи, конкурентни и балансирани спортни състезания.

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, ЧЕ

17. Състезанията на националните отбори са неразделна част от организирания спорт в Европа.³ Те играят важна роля не само за утвърждаване на националната идентичност и вдъхновяване на младите спортисти да достигнат своя най-висок потенциал за спортни постижения, но и като насърчават солидарността с масовия спорт и представят ролеви модели за по-младите поколения.
18. Спортните организации от всякакъв вид и на всички равнища трябва да се ангажират с развитието на култура на прозрачност и да установяват процедури, основани на принципите на доброто управление, които гарантират безупречно управление на техните финансови ресурси, строг контрол за предотвратяване на конфликти на интереси, корупция и ограничени периоди на изборни длъжности.

---

³ Вж. например Tsjalle van der Burg: EU competition law, football and national markets, научна статия, 30 декември 2020.

19. Нарастващата комерсиализация на професионалния спорт превръща спорта в още по-ориентирана към печалбата дейност, обусловена по-специално от стойността на правата за излъчване. Въпреки че допринася за създаването на финансови ресурси за по-голям брой спортисти, развитието на търговското измерение на спорта не е лишено от риск за ценностите на спорта.
20. В момент, когато модернизацията на спорта създава нови финансови възможности от икономическия потенциал на спорта, от първостепенно значение е основаният на ценности организиран спорт да запази почтеността, да се придържа към принципите на добро управление, да зачита националното право, правото на ЕС и международното право и да поддържа еднаквите условия на конкуренция, необходими за ефективното прилагане на ценностите на солидарност между всички участници.
21. Някои ценности и традиции на европейския спорт имат положителен ефект върху обществото и следва да бъдат насърчавани, като същевременно се подчертава разнообразието и сложността на европейските спортни структури. Настоящата резолюция изтъква основните характеристики на европейския спортен модел, като набляга главно на основания на ценности организиран спорт.

ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ И НА СЪОТВЕТНИТЕ РАВНИЩА,

22. Да поддържа основните характеристики на европейския спортен модел, като свободата на сдружаване, пирамидалната структура, отворената система на повишаване и понижаване, масовия подход и солидарността, ролята в националната идентичност, изграждането на общности и структурите на принципа на доброволното участие, както и неговата социална, възпитателна, културна и здравна функция, в съответствие с приложимите разпоредби на правото на ЕС.

23. Да не спира да проучва и да продължи текущите дискусии с всички заинтересовани страни в областта на спорта относно основните характеристики на европейския спортен модел, като се отчитат разнообразието от подходи и новостите при различните видове спорт, в съответствие с основания на ценности организиран спорт, например чрез структурирания диалог на ЕС по въпросите на спорта.
24. Да насърчават ценностите в спорта и спортните организации, ръководени в съответствие с принципите на демокрацията, прозрачността, почтеността, солидарността, равенството между половете, откритостта, отчетността, достъпността, социалната отговорност и зачитането на основните права и правата на човека.
25. Да отчитат и запазят специфичния характер на спорта и неговите структури, основаващи се на доброволческа дейност, както и автономността, с която органите за управление на спорта разполагат при организиране на спорта, за който отговарят, като същевременно се спазва националното и международното право и правото на ЕС.
26. Да отчитат приноса на доброволците, клубовете за масов спорт, семействата и местните общности в областта на спорта и да ги подпомагат, когато е целесъобразно.
27. Да укрепят политиките за насърчаване на обучението и образованието на спортистите и спортния персонал, тъй като те допринасят за насърчаването на социалния, образователния, икономическия и по-широкия интерес на спорта.
28. Да привлекат внимание върху последиците, които могат да имат затворените спортни състезания за организирания спорт в Европа, като например фундаментална промяна в квалификационните процеси в спорта, които обикновено се основават на спортни качества.
29. Да включат свързаните с европейския спорт въпроси в дебатите на Конференцията за бъдещето на Европа.

ПРИКАНВАТ ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

30. Да поддържа основните характеристики на европейския спортен модел, като свободата на сдружаване, пирамидалната структура, отворената система на повишаване и понижаване, масовия подход и солидарността, ролята в националната идентичност, изграждането на общности и структурите на принципа на доброволното участие, както и неговата социална, възпитателна, културна и здравна функция, в съответствие с приложимите разпоредби на правото на ЕС.
31. Да не спира да проучва и да продължи текущите дискусии с всички заинтересовани страни в областта на спорта относно основните характеристики на европейския спортен модел, като се отчитат разнообразието от подходи и новостите при различните видове спорт, в съответствие с основания на ценности организиран спорт, например чрез изготвяне от страна на Комисията на проучване на европейския спортен модел(и), структурирания диалог на ЕС по въпросите на спорта и т.н.
32. Да подкрепя ролята на спорта и неговото образователно измерение, като например двойните кариери на спортистите, и тяхното устойчиво съчетаване в рамките на своята компетентност по отношение на правото на ЕС и международното право.
33. Да продължи да отчита и дава практическо изражение на специфичния характер на спорта и неговите структури, основани на доброволческа дейност, които следва да функционират при висока степен на добро управление, прозрачност, отчетност, социална отговорност, приобщаване, почтеност, демокрация, саморегулиране и зачитане на основните права и правата на човека.
34. Да насърчава сътрудничеството и структурирания диалог със спортното движение, групите на спортисти, частните организатори и други заинтересовани страни в рамките на своите компетенции, като същевременно се отчита специфичното естество на спорта.
35. Да привлече внимание върху последиците, които могат да имат затворените спортни състезания за организиран спорт в Европа, като например справедливостта и откритостта в спортните състезания, структурите, основаващи се на доброволческа дейност, и социалната и образователната функция.
36. Да включи свързаните с европейския спорт въпроси в дебатите на Конференцията за бъдещето на Европа.

ПРИКАНВАТ СПОРТНОТО ДВИЖЕНИЕ, КАТО СЕ ОТЧИТА АВТОНОМНОСТТА НА СПОРТНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ,

37. Да поддържа основните характеристики на европейския спортен модел, като свободата на сдружаване, пирамидалната структура, отворената система на повишаване и понижаване, масовия подход и солидарността, ролята в националната идентичност, изграждането на общности и структурите на принципа на доброволното участие, както и неговата социална, възпитателна, културна и здравна функция, в съответствие с приложимите разпоредби на правото на ЕС.
38. Да не спира да проучва и да продължи текущите дискусии с всички заинтересовани страни в областта на спорта относно основните характеристики на европейския спортен модел, като се отчитат разнообразието от подходи и новостите при различните видове спорт, в съответствие с основания на ценности организиран спорт, например чрез структурирания диалог на ЕС по въпросите на спорта.
39. Да насърчава солидарността между спортните организации на всички равнища, за да се допринесе за възстановяването от пандемията от COVID-19, устойчивостта и по-нататъшното развитие на спортния сектор.
40. Да спазва и да приведе в съответствие изискванията на международния спортен календар и да участва в схеми за солидарност.
41. Да поеме ангажимент за финансова солидарност между професионалния и масовия спорт и за спазване на най-високи равнища на добро управление, стандарти за безопасност и почтеност за спортистите, персонала, длъжностните лица и зрителите.
42. Да работи заедно с всички заинтересовани страни, особено с органите за управление на спорта, за да се защитят и утвърждават основните права и правата на човека, по-специално правата на спортистите във всички свързани със спорта дейности и здравето на спортистите, предвид увеличаването на броя на спортните състезания, както и равенството между половете и социалното приобщаване, като се избягват всякакви форми на дискриминация.

43. Да осигури наличието на ефективни вътрешни и външни механизми за гарантиране на спазването на принципите на доброто управление и зачитането на основните права и правата на човека, както и на подходящи механизми за мониторинг, докладване и санкции.
44. Да гарантира организирането на спортни състезания на високо и професионално равнище в съответствие с принципа на откритост в спортните състезания, като се дава приоритет на спортните качества.
45. Да работи съвместно образователните институции, за да се даде практическо изражение на устойчивото съчетаване на спорт и образование за цялостното развитие, благосъстоянието и почтеността на спортистите.
46. Да насърчава и улеснява достъпа на млади спортисти и слабо представени групи до участие и ангажиране в процеса на вземане на решения в областта на спорта, когато е целесъобразно.
47. Да разработи механизми за защита на правата и отговорностите на спортистите, като недискриминация, достъп до информация, представителство в спортни организации, неприкосновеност на личния живот и справедлив съдебен процес, и да насърчава спортистите да се възползват от тези механизми.
48. Да зачита основните права и правата на човека и във връзка с това да взема отговорни решения за домакинството на големи спортни събития както в рамките на Европейския съюз, така и извън него⁴.

---

⁴ Въз основа на писмото, подписано на 27 януари 2021 г. от 27-те министри, отговарящи за спорта, и изпратено до члена на Комисията г-жа Мария Габриел.

Определение

За целите на настоящата резолюция:

Основан на ценности организиран спорт в Европа

Основаният на ценности организиран спорт се основава на свободата на сдружаване и на ценности като добро управление, безопасност, почтеност, солидарност, включително финансова солидарност, здраве и безопасност на спортистите, зачитане на основните права и правата на човека и равенство между половете, както и доброволческа дейност. Обикновено той се структурира на национална основа и по принцип се организира от една спортна федерация за всеки спорт, което дава възможност за всеобхватен подход към правилата, разпоредбите и стандартите, както и към графиците на състезанията и квалификациите за състезанията.

ПОЛИТИЧЕСКИ КОНТЕКСТ

1. Съвет на Европа, Препоръка CM/Rec(2021)5 на Комитета на министрите до държавите членки относно преработената европейска спортна харта, приета на 13 октомври 2021 г.
2. Резолюция на Европейския парламент от 10 февруари 2021 г. относно последствията от COVID-19 за младежта и спорта (2020/2864(RSP)).
3. Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно работния план на Европейския съюз за спорта (1 януари 2021 г. – 30 юни 2024 г.) (ОВ С 419, 4.12.2020 г., стр. 1).
4. Заклучения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно въздействието на пандемията от COVID-19 и възстановяването на спортния сектор (ОВ С 214I, 29.6.2020 г., стр. 1).
5. Заклучения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно издигане на ролята на треньорите чрез увеличаване на възможностите за придобиване на умения и компетентности (ОВ С 196, 11.6.2020 г., стр. 1).
6. Резолюция на Европейския парламент от 2 февруари 2012 г. относно европейското измерение в спорта (2011/2087(INI)).
7. Съобщението на Европейската комисия „Развиване на европейското измерение в спорта“, COM(2011) 0012 окончателен.
8. Европейски съвет, Ница, 7 – 10 декември 2000 г., Заклучения на председателството: Приложение IV – Декларация относно специфичните характеристики на спорта и неговата социална функция в Европа, които следва да се вземат предвид при прилагането на общите политики.

9. Декларация на Европейския съвет относно спорта – заключения на председателството, 2008 г, 17271/1/08 REV 1.
10. Резолюция 1602 (2008) на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа:
Необходимостта да се запази европейският спортен модел.
11. Резолюция на Европейския парламент от 8 май 2008 г. относно Бяла книга за спорта (2007/2261(INI)).
12. Европейска комисия: Бяла книга за спорта {SEC (2007) 932} {SEC (2007) 934} {SEC (2007) 935} {SEC (2007) 936}.
13. Становище на Комитета на регионите относно „Европейски спортен модел“ (1999/С 374/14).
14. Доклад на Комисията до Европейския съвет с оглед запазване на настоящите спортни структури и поддържане на социалната функция на спорта в рамките на Общността – Докладът от Хелзинки, СОМ(1999) 644 окончателен.
15. Генерална дирекция Х на Европейската комисия относно „Европейския спортен модел“ и работния документ на Генерална дирекция Х относно „Развитието и перспективите на дейността на Общността в областта на спорта“, 1998 г.
